

สถานการณ์

จำนวนประชากรวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี อ.เมือง จ.สตูล จำนวน 24598 คน ชาย 12738 คน หญิง 11860 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 74 และศาสนาพุทธร้อยละ 25 อื่นๆ ร้อยละ 1 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี ร้อยละ 28.16 ,37.08,37.85,30.15 (ปี57-60 (ต.ค.-มิ.ย.) ซึ่งผ่านเกณฑ์เป้าหมาย ไม่เกิน 42 / 1000 คน แต่พบว่าอัตราการคลอดซ้ำในหญิงอายุ 15-19 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้น ร้อยละการคลอดซ้ำในวัยรุ่นอายุ 15 – 19 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16.86 ใน พ.ศ.2558 เป็นร้อยละ 19.79 ใน พ.ศ.2559

หน่วยงานภายใน

บทบาทหน้าที่

OPD/ER

- คัดกรองเบื้องต้น ตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกันให้ความช่วยเหลือ นัด F/U หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ANC/FP

- คัดกรองเบื้องต้น รับ ANC กรณีตั้งครรภ์ต่อ
- นัด F/U หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / วางแผนการคุมกำเนิด

คลินิกให้คำปรึกษา

- ให้คำปรึกษาก่อนสมรส/ก่อนมีบุตร/(AIDS/VDRL) / ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ห้องคลอด/หลังคลอด

- การคลอดและการดูแลหลังคลอด / FP ก่อน D/C คลินิกนมแม่ (การนัดF/U) วางแผนการคุมกำเนิด

WCC

- ติดตามพัฒนาการเด็ก ที่คลอดจากมารดาอายุ ต่ำกว่า 20 ปี

OSCC

- ดูแลเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรง/ กรณีการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์/ ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คลินิกจิตเวช

- การรักษาโรค/ภาวะ เช่น ยาเสพติด / ภาวะผิดปกติตามความต้องการและปัญหาของเยาวชน เพศศึกษา ปัญหาครอบครัว ทักษะชีวิต

สุขศึกษา/คลินิก DPAC

- การรักษาโรค/ภาวะผิดปกติตามความต้องการและปัญหาของเยาวชน/ บุหรี่ อดน้ำหนัก/เพศศึกษา

เวชกรรมสังคม

- พัฒนาเยาวชนเชิงบวก เพศศึกษา ส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก พัฒนาเครือข่าย ติดตามต่อเนื่องร่วมกับเครือข่าย

ประชาสัมพันธ์

- ประชาสัมพันธ์ วิทยุทันตคลินิก /ข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพ

เวชระเบียน/ฝ่ายแผนงานยุทธศาสตร์

- ระบบข้อมูล การรักษาความลับ

ศูนย์บริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นโรงพยาบาลสตูล

หน่วยงานภายนอก

บทบาทหน้าที่

อปท.

- พัฒนาเครือข่ายในชุมชน/สนับสนุนงบประมาณ/เปิดพื้นที่ให้เยาวชนทำกิจกรรม/กิจกรรมรณรงค์ ยาเสพติด safe sex

ภาคประชาชน

- ศูนย์ YFHS ในชุมชนบ้านโคกประดู่/อบรมแกนนำเยาวชน/รณรงค์ลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

สถานศึกษา

- ศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือนักเรียน YC/พัฒนาศักยภาพครู เพื่อช่วยเหลือนักเรียน/จัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอบต.ด้าน

บ้านพักเด็กและครอบครัว

- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น/โครงการป้องกันการถูกกลั่นแกล้ง/รับส่งต่อ Case OSCC

ผู้นำศาสนา

- จัดอบรมหลักสูตรก่อนนิกอร์/เฝ้าระวังภาวะเสี่ยงของพฤติกรรมวัยรุ่น/อบรมวัยรุ่นโดยหลักคำสอนทางศาสนา

ภาคเอกชน

- พัฒนาวัยรุ่นละเยาวชนเชิงบวก/พัฒนาทักษะชีวิต

สภาเด็กและเยาวชน

- พัฒนาแกนนำเยาวชน/เปิดเวทีสร้างสรรค์/รณรงค์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

เป้าหมาย

- ในหญิงอายุ 10-14 ปี ไม่เกิน 1.4/1000
- อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ไม่เกิน 42/1000
- อัตราการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุ 15-19 ปี ไม่เกินร้อยละ 10

ผลลัพธ์

1.85/1000

30.71/1000

14.17

ผลกระทบ

- สุขภาพ
- คุณภาพชีวิตของมารดาและบุตร
- การศึกษา
- สังคม
- ครอบครัวและการดำรงชีพ

ผลกระทบด้านสุขภาพ

1. ร่างกาย

ร่างกายยังเติบโตไม่เต็มที่ ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากภาวะครรภ์เป็นพิษ โลหิตจาง ภาวะตกเลือดหลังคลอด เยื่อปอดอักเสบ ติดเชื้อมดลูกอักเสบ ตลอดจนการเสียชีวิตจากการคลอดบุตร อาการแทรกซ้อนจากการ ยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัย เป็นต้น ทารกที่เกิดจากแม่วัยรุ่น มักมีน้ำหนักแรกเกิดต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ อัตราการเสียชีวิตของทารกในครรภ์และเด็กแรกเกิดจากแม่วัยรุ่นมีจำนวนมากกว่าแม่อายุระหว่าง 20-29 ปี ถึงร้อยละ 50 ในระยะยาวพบว่าเด็กที่เกิดจากแม่วัยรุ่นมีแนวโน้มถูกเลี้ยงดูอย่างไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและมีภาวะทุพโภชนาการ

2. จิตใจ

มีความเสี่ยงต่อภาวะความเครียดและโรคซึมเศร้าสูง เนื่องจากมักขาดการเตรียมตัวเพื่อมีภาระครอบครัว

ผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตของมารดาและบุตร

พบว่าทารกที่เกิดจากแม่วัยรุ่น มักมีน้ำหนักแรกเกิดต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ อัตราการเสียชีวิตของทารกในครรภ์และเด็กแรกเกิดจากแม่วัยรุ่นมีจำนวนมากกว่าแม่อายุระหว่าง 20-29 ปี ในระยะยาวพบว่าเด็กที่เกิดจากแม่วัยรุ่นมีแนวโน้มถูกเลี้ยงดูอย่างไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและมีภาวะทุพโภชนาการที่ไม่เหมาะสมตามวัย

ผลกระทบด้านการศึกษา

อัตราการออกจากโรงเรียนกลางคันเพราะการสมรสมีสูงถึงร้อยละ 14 หรือ 19,178 คนในจำนวน 135,342 คนต่อปี เป็นข้อมูลเฉพาะสถานศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่รวมข้อมูลจากสถานศึกษาภาคเอกชน อาชีวศึกษา และสถานศึกษาบางประเภท

ผลกระทบด้านสังคม

ประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาที่สะท้อนถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมจากสถานการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น มีรายงานของธนาคารโลกที่ศึกษา “ต้นทุนการเสียโอกาส” ที่เกิดจากการตั้งครรภ์และออกจากโรงเรียนกลางคันของวัยรุ่น พบว่ามีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมหาศาล ยังมีเด็กหญิง/วัยรุ่นตั้งครรภ์จำนวนมาก ต้นทุนการเสียโอกาสทางเศรษฐกิจจะยิ่งส่งผลกระทบต่อชุมชน และประเทศมากกว่าต่อตัวบุคคล อีกทั้งต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ประเทศต้องสูญเสียในการดูแลแม่และเด็กในกลุ่ม นับว่ามีมูลค่าไม่น้อย

ผลกระทบด้านครอบครัวและการดำรงชีพ

เนื่องจากผู้ปกครองนิยมแก้ปัญหาด้วยการให้นักเรียนที่ตั้งครรภ์ลาออกจากโรงเรียนและให้แต่งงานเพื่อสร้างครอบครัว และลดแรงเสียดทานจากสังคมที่ตีตรา ส่งผลต่อเนื่องให้ชีวิตครอบครัวของวัยรุ่นที่ไม่มีความพร้อมมักประสบปัญหาในการดำเนินชีวิต และการเลี้ยงดูบุตร สืบเนื่องจากมีระดับการศึกษาต่ำ ส่งผลให้ไม่สามารถหางานที่มีรายได้เพียงพอให้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัวอย่างมีคุณภาพ และมักไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือร่วมรับผิดชอบจากฝ่ายชาย ตลอดจนครอบครัวและเครือญาติอื่น เนื่องมาจากการตีตราทางสังคม